

7. godišnja skupština i forum mreže CIVINET

Slovenija-Hrvatska-Jugoistočna Europa

Zagreb, 8.-9. rujna/septembra 2020.

ZICER - Zagrebački velesajam, hibridno događanje

Održiva i pametna mobilnost u politici razvoja EU za razdoblje 2021.-2027. – pomaci i očekivanja

Kristijan Ležaić

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

EUROPSKI ZELENI PLAN

- ▶ Europski Zeleni plan sastavni je dio strategije Komisije za provedbu Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i ciljeva održivog razvoja, te drugih prioriteta najavljenih u političkim smjernicama predsjednice von der Leyen
- ▶ Nova strategija rasta EU kojom se nastoji EU preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom
- ▶ Ambiciozni ciljevi sa planom da do 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova tj. postizanje klimatske neutralnosti EU, čime gospodarski rast ne bi trebao biti povezan direktno sa upotrebom resursa.

EUROPSKI ZELENI PLAN

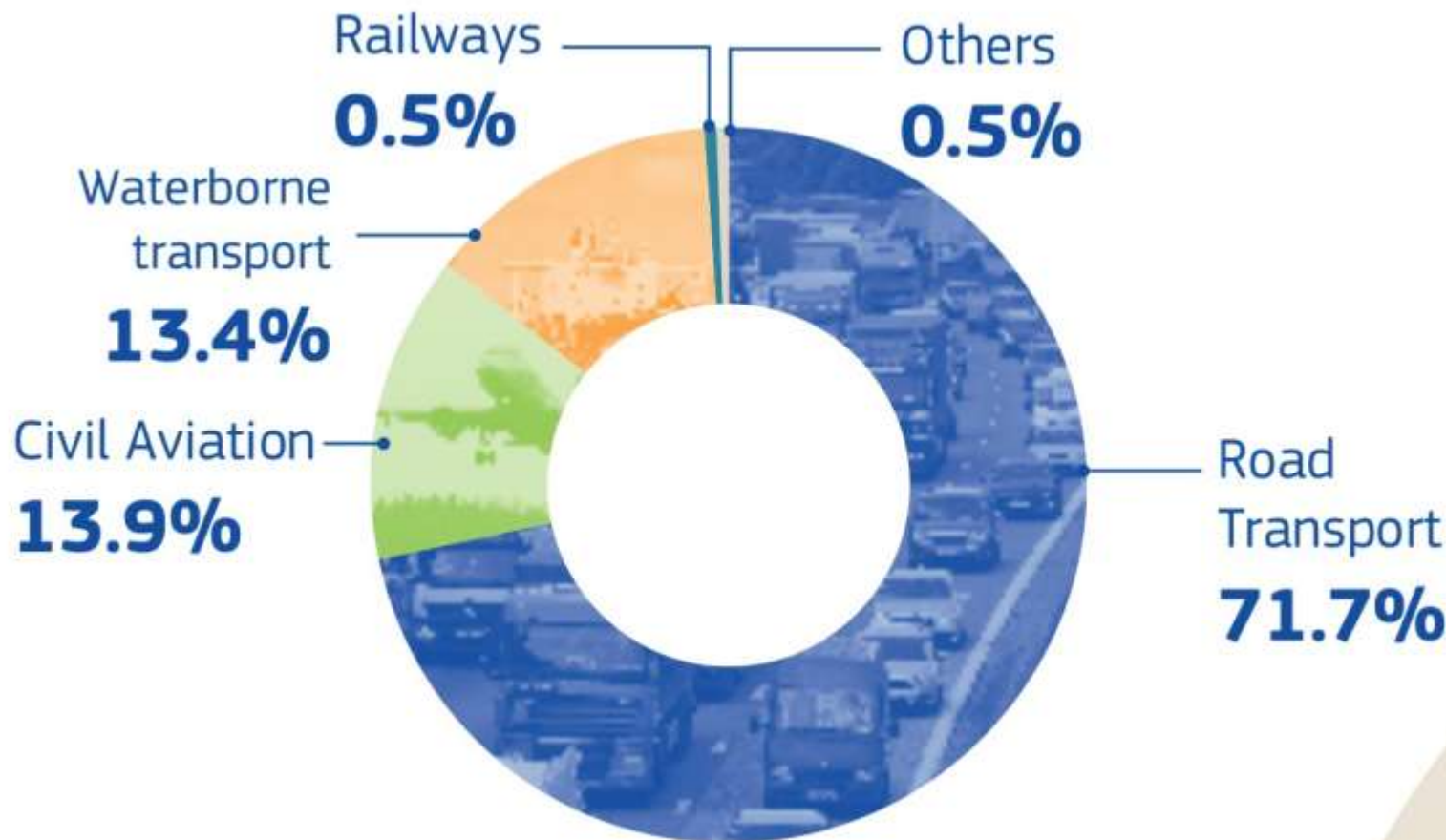

BRŽI PRELAZAK NA ODRŽIVU I PAMETNU MOBILNOST (1)

- ▶ Promet proizvodi četvrtinu emisija stakleničkih plinova u EU-u te je njegov udio i dalje u porastu. Kako bi se postigla klimatska neutralnost do 2050. potrebno je smanjenje emisija iz prometa od 90 %.
- ▶ Europska Komisija ima u planu tijekom 2020. godine donijeti sveobuhvatnu strategiju za održivu i pametnu mobilnost kojom će nastojati riješiti to pitanje i razmotriti sve izvore emisija.

BRŽI PRELAZAK NA ODRŽIVU I PAMETNU MOBILNOST (2)

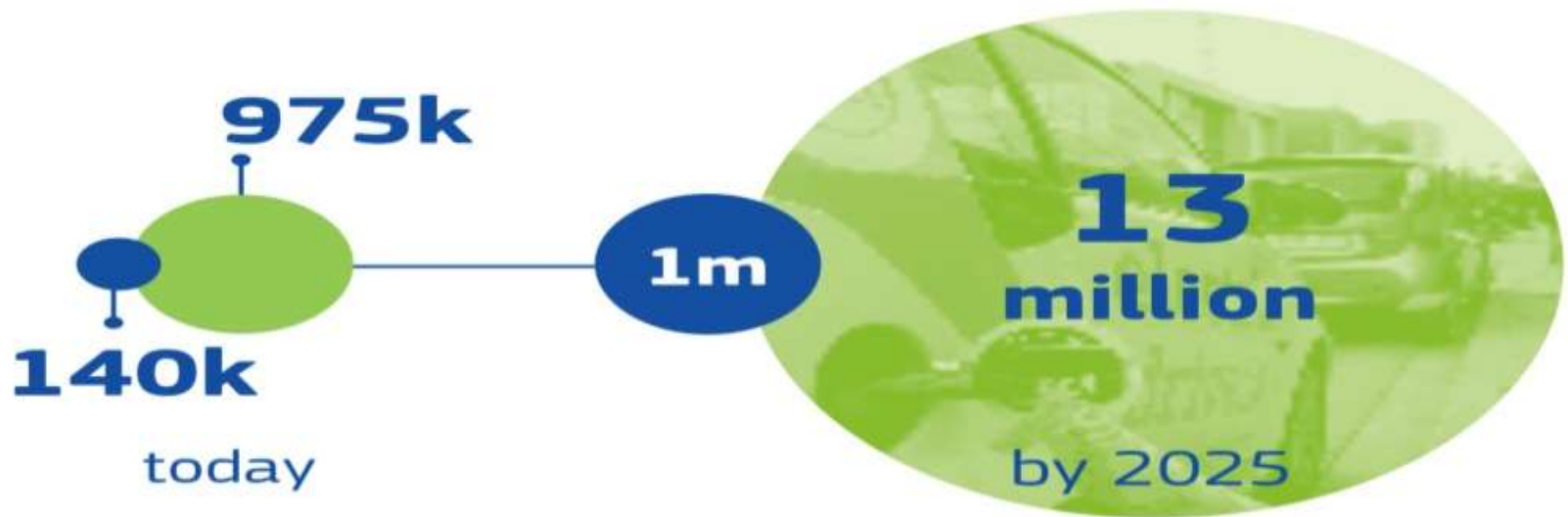
BRŽI PRELAZAK NA ODRŽIVU I PAMETNU MOBILNOST (3)

- ▶ Automatizirana i povezana multimodalna mobilnost imat će sve veću ulogu zajedno s pametnim sustavima upravljanja prometom koje omogućuje digitalizacija
- ▶ Komisija će svojim instrumentima financiranja, kao što je Instrument za povezivanje Europe, pomoći u razvoju pametnih sustava upravljanja prometom i rješenja „mobilnosti kao usluge”.

BRŽI PRELAZAK NA ODRŽIVU I PAMETNU MOBILNOST (3)

- ▶ EU planira povećati proizvodnju i upotrebu održivih alternativnih goriva u prometu. Približno milijun javnih postaja za punjenje i opskrbu bit će potrebno do 2025. za 13 milijuna vozila s nultim i niskim emisijama koja se očekuju na europskim cestama.

OČEKIVANJA ZA RAZDOBLJE 2021. -2027

(1)

- ▶ Temeljem izvješća Europskog revizorskog suda 2020. godine („Održiva gradska mobilnost u EU-u: pravi napredak nije moguć bez predanosti država članica”), ne postoji jasan pokazatelj da je većina gradova bitno promijenila svoj pristup u planiranju urbane mobilnosti.
- ▶ Nema jasnog trenda prelaska na održivije vrste prijevoza
- ▶ gradovi uspostavljaju niz inicijativa kako bi povećali kvalitetu i količinu javnog prijevoza, no nije ostvareno znatno smanjenje uporabe osobnih automobila.
- ▶ Neki pokazatelji kvalitete zraka blago su se poboljšali, no emisije stakleničkih plinova iz cestovnog prometa i dalje postojano rastu te u mnogim gradovima i dalje prekoračuju sigurne razine koje je utvrdio EU

OČEKIVANJA ZA RAZDOBLJE 2021. -2027

(2)

- ▶ Zbog nepostojanja zakonodavne obveze, smjernice Komisije u mnogim su se državama članicama i gradovima tek ograničeno primjenjivale, osobito u pogledu izrade „planova održive gradske mobilnosti”.
- ▶ Ne postoji ni zahtjev kojim bi se pristup financijskim sredstvima EU-a uvjetovao prethodnim donošenjem tih planova, iako su ih neke države članice samostalno odredile na nacionalnoj razini. Moguće promjene u razdoblju 2021-2027.

ZAKLJUČAK

- ▶ Obzirom na značaj Zelenog plana, te emisije uzrokovane prometnom, posebice cestovnim prometom, očekuju se značajne inicijative EK u smislu legislativnih akata tijekom 2020/2021 koje bi pridonijele smanjenju emisija (Alternative fuels directive revision, combined transport directive, Revision of TEN-T), no svakako i u drugim granama prometa (shipping, aviation)
- ▶ Za očekivati je također da će EK nastaviti i povećati alokacije za zeleni promet, pametnu mobilnost i inovacije u prometu kroz HORIZON program te CEF 2021. -2027. kroz multisektorski pristup (transport/energy/ICT)
- ▶ Značaj inicijativa poput CIVITAS i dalje će biti ključan, no potreban je značajan iskorak u ostvarenju mjerljivih rezultata smanjenja emisija u gradovima

Thank you for your attention!

Kristijan Ležaić, Head of Department

e-mail: kristijan.lezaic@mmpi.hr

